

Toeristische drukte op gevaarlijk of niet?

Met haar prachtige kustlijn, schilderachtige dorpen en stadjes en schitterende natuurgebieden is Zeeland een populaire fietsprovincie bij zowel Nederlanders als buitenlandse toeristen. Dat de fietspaden in Zeeland in trek zijn, heeft ook zijn keerzijde: fietspaden worden steeds drukker en er zijn steeds meer verschillende soorten gebruikers op het fietspad aanwezig.

[tekst] ROBBIN LANKHUIJZEN - XTNT

Toeristen met weinig fietservaring, wielrenners die hoge snelheden bereiken, oudere fietsers op elektrische fietsen en af en toe ook skeeleraars en ruiters die vechten voor een plekje op het soms 'te smalle rode asfalt'. Met name in het zomerseizoen leidt deze drukte tot (bijna-)ongevallen en irritatie. Dit komt de beleving van Zeeland als fietsprovincie niet ten goede, aldus VVV Zeeland. Vooral het gedrag van verschillende fietsers baart zorgen. Omdat de provincie Zeeland geen goed beeld had van de ernst van deze problematiek heeft ze afgelopen zomer - samen met onderzoeksbureau XTNT - onderzocht wat er zich allemaal afspeelt op de fietspaden in Walcheren en de Zak van Zuid-Beveland.

'Ploegleidersoverleg'

"We zijn gestart met het bij elkaar roepen van de belangrijkste partijen die betrokken zijn bij fietsveiligheid in Walcheren en de Zak van Zuid-Beveland", vertelt verkeerspsychologe Kim Ruijs van adviesbureau XTNT. "Samen met de provincie Zeeland, gemeente Veere, gemeente Middelburg, gemeente Borsele, Waterschap Scheldestromen, VVV, VVN en de Fietsersbond hebben we tijdens het door ons geïnitieerde 'ploegleidersoverleg' nagedacht over wie er eigenlijk allemaal op de fietsroutes in de onderzoeksgebieden rijden. Door goed na te denken over deze doelgroepen wisten we op wie we tijdens het onderzoek moesten letten." De aanwezige partijen kregen een goed beeld van waarom verschillende

Zeeuwse fietspaden:

fietsers bepaald gedrag vertonen, door samen na te denken over 'persona's' als 'Wielrenner Wouter', 'Duitse Dietrich' en 'Snelle Sabine'. Nienke Ensing, projectleider namens de provincie Zeeland: "Het nadenken over wáárom de verschillende gebruikers op de fietspaden bepaald gedrag vertonen gaf ons goed inzicht in hoe gevaarlijke situaties ontstaan."

Bewijsmateriaal

Met allerlei informatie over de verschillende doelgroepen op de fietspaden is een groep medewerkers van XTNT vervolgens met een GoPro gaan fietsen in Walcheren en de Zak van Zuid-Beveland. Door met verschillende fietsen over de selecteerde fietsroutes te rijden kregen zij een goed beeld van de kwaliteit van de fietsinfrastructuur en het gedrag van de verschillende weggebruikers op het fietspad. Op zowel de elektrische fiets, racefiets als gewone fiets hebben de adviseurs op drukke dagen door het onderzoeksgebied gefietst. Gevaarlijke of opmerkelijke verkeerssituaties en acties van andere weggebruikers werden vastgelegd op camera.

Stroopwafels en flesjes water

Is het daadwerkelijk druk en gevaarlijk op de onderzochte Zeeuwse fietsroutes? "Waar we op basis van het ploegleidersoverleg veel gevaarlijke situaties verwachtten, viel dit tijdens de parcoursverkenning mee", zegt Ruijs. "Het was rustig in de Zak van Zuid-Beveland. In Walcheren was het wel druk, maar constateerden we dat de verschillende weggebruikers over het algemeen goed rekening met elkaar hielden. We vonden het daarom belangrijk om de fietsers zélf ook te vragen naar wat zij van de drukte op de fietspaden vinden." Als aanvulling op deze informatie zijn daarom tijdens drie dagen 'bevoorradingsposten' ingericht langs de fietsroutes. In ruil voor een flesje water en stroopwafel hebben fietsers een enquête ingevuld. Ruijs: "De fietsers zijn tevreden over de fietspaden en de verschillende weggebruikers houden volgens hen goed rekening met elkaar. Druk is het wel,

maar volgens een Duitse toerist weet je dat als je hier komt fietsen, dus wordt daar rekening mee gehouden."

Gedragmaatregelen

Ook al is de houding van de fietsers positief, er zijn altijd verbeteringen mogelijk. Tijdens het tweede ploegleidersoverleg is daarom nagedacht over mogelijke maatregelen die de provincie - of een andere wegbeheerder - kan nemen om de fietsveiligheid te verbeteren. Een simpele maar belangrijke maatregel is het herinrichten van de strandopgangen langs de kust. "Ter hoogte van deze strandopgangen hebben fietsers te maken met veel voetgangers en soms zand op het fietspad. Door het plaatsen van hekjes, waar voetgangers tussendoor moeten lopen, wordt de attentie bij voetgangers verhoogd dat ze een druk fietspad gaan oversteken. Vervolgens kunnen fietsers worden gewaarschuwd voor voetgangers, waardoor beter op elkaar wordt gelet en iedereen de snelheid matigt", aldus Ruijs. Ook wordt als vervolg op het onderzoek gekeken naar de mogelijkheid voor een campagne gericht op 'sociaal inhalen'. Ruijs: "Automobilisten, landbouwverkeer, maar ook groepen wielrenners halen fietsers vaak met hoge snelheid in. Door mensen te vragen meer afstand te houden bij het inhalen en hun snelheid te minderen, zullen fietsers zich minder vaak onveilig voelen." De provincie Zeeland is erg tevreden over het doorlopen proces. "De vooroordelen die we eerst hadden bleken niet helemaal gegrond. We hebben door het onderzoek beter zicht op wat er daadwerkelijk op de fietspaden gebeurt en we zijn benieuwd in hoeverre de bevindingen ook elders in de provincie een rol spelen", besluit Ensing.

Ga voor meer informatie naar:
www.xtnt.nl